

บทที่ 1

คำนำ

ผลไม้พื้นบ้านของประเทศไทยที่ทำการเพาะปลูกมานานและเป็นที่รู้จักกันดีนั้นมีหลายชนิดด้วยกันคือ มะม่วง มะละกอ สับปะรด ลำไย แดงโม และในช่วงเวลาประมาณ 10 ปีที่ผ่านมาได้มีผลไม้อีกชนิดหนึ่งเริ่มมีจำหน่ายในท้องตลาด คือ สตรอเบอรี่ ซึ่งมีแหล่งเพาะปลูกอยู่ทางจังหวัดภาคเหนือของประเทศไทย ด้วยความเป็นผลไม้ที่ใหม่ต่อสายตาของผู้บริโภคและมีสีสรรสวยงามกลิ่นหวานหอม สตรอเบอรี่จึงได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ราคาขายจึงอยู่ในระดับค่อนข้างสูงกว่าผลไม้ชนิดอื่น

เกษตรกรทางภาคเหนือได้ให้ความสนใจและสนใจในการทำสวนสตรอเบอรี่กันอย่างกว้างขวาง และในกลุ่มเกษตรกรเหล่านี้ บางรายก็ประสบความสำเร็จจนสามารถยึดเป็นอาชีพหลักได้ แต่บางรายก็ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร มีหลายรายถึงกับขาดทุนจนต้องล้มเลิกการทำสวนสตรอเบอรี่ไปในที่สุด สำหรับสาเหตุที่ทำให้การทำสวนสตรอเบอรี่ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรนั้นอาจเนื่องมาจากการเลือกปลูกพันธุ์ที่ต่างกัน ผู้ปลูกขาดความรู้ ความชำนาญในการเพาะปลูก ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่แท้จริงในการทำสวนสตรอเบอรี่

การศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนในการทำสวนสตรอเบอรี่ ประกอบกับการศึกษาข้อมูลทางด้านวิชาการเกษตรเกี่ยวกับสตรอเบอรี่ในเรื่องวิธีการปลูก การบำรุงดูแลรักษาและการบรรจุอย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการทำสวนสตรอเบอรี่ จะช่วยให้นักเกษตรผู้ปลูกและผู้สนใจได้ตัดสินใจเกี่ยวกับการลงทุนในด้านนี้

ในปัจจุบันรัฐบาลได้พยายามหาวิธีการปลูกผืนของชาว ไทยภูเขา ลง โดยมอบหมายให้หน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น โครงการเกษตรที่สูง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้นำพืชที่เหมาะสมกับสภาพอากาศบนภูเขา ไปส่งเสริมให้ชาว ไทยภูเขา ปลูกทดแทนผืน ซึ่งพืชที่นำจะได้บริการส่งเสริมให้ชาว ไทยภูเขา ปลูกทดแทนผืนนั้น ก็ควรเป็นพืชที่สามารถให้ผลตอบแทนในช่วงระยะเวลาสั้น และให้ผลตอบแทนที่สูงกว่าการปลูกผืน จึงจะเป็นสิ่งจูงใจให้ชาว ไทยภูเขา สนใจและยอมรับ

ในพืชที่ใช้ทดแทนการปลูกฝิ่นนั้น

การศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างการผลิตเบอรี่และการปลูกฝิ่น ตลอดจน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการปลูกเบอรี่ของชาวไทยภูเขา จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้งาน ส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนฝิ่นประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของรัฐบาล

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษารายละเอียดต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำสวนเบอรี่ระหว่างการใช้ พันธุ์โทโอเก้ และพันธุ์พื้นเมือง โดยคิดเป็นต้นทุนและผลตอบแทนต่อพื้นที่
2. ศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกเบอรี่และการปลูกฝิ่นของชาวไทยภูเขา เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชาวไทยภูเขาปลูกเบอรี่ทดแทนการปลูกฝิ่น
3. ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคในการทำสวนเบอรี่ของเกษตรกรทั่วไปและ ชาวไทยภูเขาพร้อมทั้งข้อเสนอนะ

ขอบเขตของการศึกษา

1. สตรอเบอรี่ที่ปลูกกันในปัจจุบันมีหลายพันธุ์ เช่น พันธุ์พื้นเมือง พันธุ์พระราชทานเบอร์ 13 (Cambridge Favorite) พันธุ์พระราชทานเบอร์ 16 (Tioga) และพันธุ์พระราชทานเบอร์ 20 (Sequoia) แต่ในที่นี้จะศึกษาพันธุ์โทโอเก้และพันธุ์พื้นเมือง ซึ่งพบว่าเป็นพันธุ์ที่เกษตรกรนิยมปลูกกัน มาก โดยที่งานวิจัยของภาควิชาพืชสวน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นั้นพบว่า พันธุ์โทโอเก้เป็นพันธุ์ที่สามารถเจริญเติบโตและให้ผลผลิตได้ดีในสภาพภูมิอากาศทางภาคเหนือของประเทศไทยดีกว่าพันธุ์พื้นเมือง
2. การปลูกเบอรี่ทำกันในหลายจังหวัดทางภาคเหนือ เช่น เชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง ลำพูน และกำลังทดลองปลูกกันที่ อําเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา แต่แหล่ง ปลูกดั้งเดิม และปลูกมากอยู่ที่จังหวัด เชียงใหม่ ผู้เขียนจึงใช้แหล่งเพาะปลูกที่จังหวัดเชียงใหม่ ใน การศึกษาครั้งนี้

การศึกษาเกี่ยวกับสตรอเบอร์รี่ทั้งหมดแบ่งสาระสำคัญได้ดังนี้คือ

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 ศึกษาเกี่ยวกับสตรอเบอร์รี่โดยทั่ว ๆ ไป เช่น ประวัติความเป็นมา ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ พันธุ์สตรอเบอร์รี่
- บทที่ 3 ศึกษาถึงขั้นตอนในการปลูกสตรอเบอร์รี่ การบำรุงรักษา ตลอดจนการเก็บผลสด การบรรจุและการขนส่งสู่ตลาด
- บทที่ 4 ศึกษาถึงต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำสวนสตรอเบอร์รี่ต่อพื้นที่ทั้งพันธุ์โทโอเก้ก้า และพันธุ์พื้นเมือง
- บทที่ 5 ศึกษาถึงการปลูกผืนของชาวไทยภูเขา สำเหตุที่ชาวไทยภูเขานิยมปลูกผืนเปรียบเทียบกับผลตอบแทนระหว่างการทำสวนสตรอเบอร์รี่กับการปลูกผืน
- บทที่ 6 สรุปและเสนอแนะ

วิธีการศึกษาและค้นคว้า

1. รวบรวมข้อมูลในการทำสวนสตรอเบอร์รี่จากแหล่งข้อมูลดังนี้

1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ได้จากการออกแบบสอบถาม และทำการสำรวจสวนสตรอเบอร์รี่ ณ ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง ตำบลแม่ลำ อำเภอแม่ริม และบ้านหมากกลาง บนดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และได้จากการสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้

1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ได้จากหนังสือเอกสารต่าง ๆ และรายงานทางวิชาการที่เผยแพร่โดยหน่วยงานราชการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

- 2. วิเคราะห์ต้นทุนและศึกษาถึงผลตอบแทนที่ได้รับจากการทำสวนสตรอเบอร์รี่
- 3. เปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนระหว่างการทำสวนสตรอเบอร์รี่พันธุ์โทโอเก้ก้ากับพันธุ์พื้นเมือง
- 4. เปรียบเทียบผลตอบแทนที่ชาวไทยภูเขาได้รับจากการปลูกสตรอเบอร์รี่ และจากการปลูกผืน
- 5. วิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอนแนะในการทำสวนสตรอเบอร์รี่

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้สตรีขอเบอร์เป็นพี่เลี้ยงธุรกิจของประเทศ
2. เป็นแนวทางในการจัดจำหน่ายและขยายตลาดของสตรีขอเบอร์
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้ที่มีส่วนใจในการลงทุน

ทำสวนสตรีขอเบอร์

4. เพื่อเป็นประโยชน์ในการพิจารณาส่งเสริมอาชีพเกษตรกร และการส่งเสริมให้ชาว
ไทยภูเขาปลูกพืชทดแทนฝิ่นของภาครัฐบาล

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย